

KORČULANIN VINKO PALETIN OP (1508 – iza 1571) BIBLIOGRAFIJA

Franjo ŠANJEK

U dva navrata, 1979. i 1982. godine, Drugi program RTV Zagreb u seriji *Vrela* predstavlja korčulanskog dominikanca Vinka Paletina kao hrvatskog humanista i misionara-istraživača Amerike. Ime ovog našeg pomorca, vojnika, prevodioca i pisca iz XVI. stoljeća motivira i jednog romanopisca (usp. Krešo Novosel, *Kapi krvi, kapi mora*, izd. Globus, Zagreb 1979).

Za manje od godinu dana dva puta je tiskana Paletinova skraćena španjolska redakcija rasprave *O pravu i opravdanosti rata protiv nevjernika Zapadne Indije* (prijevod Inocenta Mihojevića objavljen je u časopisu *Croatica christiana periodica*, II (1978) 2, str. 102–127, a verzija Karla Budora u dodatku romana *Kapi krvi, kapi mora*, str. 429–459).

Iako je Vinko Paletin poznat u svijetu geografa, hispanologa i lascazista, ponajviše zahvaljujući istraživanjima Arnolfa Bacoticha, Lewisa Hankea, Marcela Bataillona, Rodolfa Galla, José Ignacia Tellechea-Idigorasa i drugih, u nas se o njemu počelo ozbiljnije pisati tek po završetku drugog svjetskog rata. Osvrt Andre Jutronića (1949) na članke Rodolfa Galla (1947) i Leopoldine Lucio (1949) potakao je Antonina Zaninovića OP na sustavna istraživanja o životu i djelima Vinka Paletina. Trenutno Francesca Cantù, ugledni talijanski hispanolog i profesor rimskog sveučilišta priprema kritičko izdanje Paletinove rasprave *O pravu rata* u latinskom izvorniku i španjolskom prijevodu s uvodom i popratnim bilješkama prema nedavno pronađenom rukopisu u madridskoj *Real Academia de Historia*.

1. ALBORNOZ, Bartolomé de, *Arte de los contractos*, Valencia 1573, list 48va.
— Pod naslovom *Encomienda de Indios* pisac navodi da je među ostalim autorima „y mejor que todos frai Vincencio de Curzola, Religioso Dominico Esclavon, que fue conquistador de Iucatan, estos postreros no imprimieron.” Albornoz piše da je V. P. bio „Esclavon” (Slaven, odnosno Hrvat) i da mu spisi nisu objavljeni.
2. AYALA, Mariano de, *Dell'arte militare in Italia dopo il risorgimento*, Firenze 1851, str. 52.
— Spominje se Paletinov prijevod *L'arte del navegar* Pedra de Medine (1554).

3. BACOTICH, Arnolfo, *Il convento 'La Badia' presso Curzola e l'attività dei francescani delle provincie slave in Dalmazia*, Archivio storico per la Dalmazia, I (1926) 6, str. 23.

— Navodi se da je V. P., franjevac, prevodilac *L'arte del navegar* i konstruktor dvaju velikih globusa.

4. BACOTICH, Arnolfo, *Vincenzo Paletino da Curzola (1560?)*, *cosmografo, matematico e teologo*, Archivio storico per la Dalmazia, XI (1936) 121, str. 91–96.

— Bio-bibliografski podaci i dva faksimila iz Paletinova prvog izdanja *L'arte del navegar*.

5. BAGROW, Leo, *History of Cartography*, London 1964, str. 161.

— Ističe se da je, izuzev karte koja je objavljena u izdanju Ptolemejeve *Geografije*, G. A. Vavassore 1532. izradio prvi posebni otisak karte Španjolske i Portugala, čiji je vjerojatni autor Vinko Korčulanin kojega Ortelius spominje u svom djelu *Theatrum orbis terrarum*.

6. BANFI, Florio, *Regesta litterarum Magistrorum generalium Ordinis praedicatorum provinciam Dalmatiae spectantia*, Archivio storico per la Dalmazia, XXIV (1937) 200, str. 7 (311).

— V. P. se dopušta primiti naslov magistra teologije.

7. BATAILLON, Marcel, *Etudes sur Bartolomé de Las Casas* (réunies avec la collaboration de Raymond Marcus), Centre de recherches de l'Institut d'études hispaniques, Paris 1966, str. 124.

— Autor potcrtava Paletinovu ovisnost o Gómari, koji pobijene kastiljske doseljenike pretvara u španjolske vojnike (1520).

8. BATAILLON, Marcel, *Estudios sobre Bartolomé de Las Casas*, Barcelona 1976, str. 165–166.

— V. P. napada Las Casasovo *Kratko izvješće o uništenju Indijâ* služeći se tendencioznim informacijama Francisca Lópeza de Gómara (Historia general de las Indias).

9. CANTU, Francesca, *Pedro de Cieza de León e il 'Descubrimiento y conquista del Perú'*, izd. Istituto storico italiano per l'età moderna e contemporanea, Studi di storia moderna e contemporanea 8, Roma 1979, str. 22–23.

— Godine 1560. zabranjena su djela Sepúlveda i V. P. u kojima se raspravlja o Americi.

10. CANTU, Francesca, *Ideologia e storiografia in Pietro Martire d'Anghiera: rapporti tra vecchio e nuovo mondo*, u zborniku Pietro Martire d'Anghiera nella storia e nella cultura, Atti del Secondo Convegno Internazionale di Studi Americanistici Genova–Arona 16–19 Ottobre 1978, Genova 1980, str. 232.

— O zabrani tiskanja Paletinovog spisa u kojem raspravlja o Americi.

11. *Carte geografiche cinquecentesche a stampa della biblioteca Marciana e della biblioteca del Museo Correr di Venezia*, izd. Istituto veneto di scienze, lettere ed arti, Venezia 1954, str. 40.

— Pod br. 22 spominje se karta Španjolske za koju Rodolfo Gallo pretpostavlja da je Paletinova.

12. *Colección de documentos inéditos relativos al descubrimiento, conquista y organización de las antiguas posesiones españolas de ultramar*, sv. XX, Madrid 1927, str. 212, br. 50.

— O zabrani Paletinovog spisa o Americi (*De iure belli*).

13. DIMITRI, Pietro, *Memorie sul convento di san Nicolò fuori de Curzola: Catalogo dei religiosi sacerdoti domenicani di Curzola* (prijepis A. M. Miškova u Arhivu dominikanskog samostana sv. Nikole u Korčuli), str. 30.

— Podaci o V. P. prema Antunu Rozanoviću.

14. FABIANICH, Donato, *Storia dei frati minori dai primordi della loro istituzione in Dalmazia e Bossina fino ai giorni nostri*, sv. II, Zara (Zadar) 1864, str. 109–110 i 116.

— Pod naslovom *Illustri patrioti* pisac na prvom mjestu govori o V. P., franjevcu (?), pozivajući se na Ayalu i Savia.

15. FERRARI-CUPILLI, S., *Cenni biografici di alcuni uomini illustri della Dalmazia*, Zara (Zadar) 1887, str. 132.

— Prema knjizi Mariana d'Ayale (vidi br. 2) pisac navodi da je „Vincenzo Palatino o Paulino da Curzola” preveo na talijanski *L'arte del navegar* Pedra de Medine. U bilješci je naglašeno da V. P. ne spominju ni Šime Ljubić (*Dizionario biografico degli uomini illustri della Dalmazia*, Vienna 1856) ni Ivan Kukuljević (*Glasoviti Hrvati prošlih vjekova*, Zagreb 1886).

16. GALLO, Rodolfo, *Fra Vincenzo Paletino da Curzola e la sua carta della Spagna*, Atti della Accademia nazionale dei Lincei. Rendiconti della Classe di Scienze morali, storiche e filologiche, Serie VIII, vol II, Roma 1947, fasc. 5–6, str. 259–267.

— Članak obiluje bio-bibliografskim podacima o V. P., kartografu, piscu rasprave *De iure belli* i prevodiocu.

Na str. 264. otisnuta je karta Španjolske za koju se pretpostavlja da je Paletinovo djelo. Tome u prilog govore i tri dokumenta koje autor članka reproducira na str. 266–267.

17. GIMÉNEZ FERNÁNDEZ, Manuel, *Últimos días de Bartolomé de Las Casas*, Miscellanea Paul Rivet, sv. II, México 1958, str. 709, bilj. 34.

— Pisma Filipa II. od 16. rujna i 17. listopada 1560. u kojima španjolski kralj traži od Kraljevskog suda u Novoj Granadi (Kolumbija) da se povuku iz optičaja dvije knji-

ge Vinka Paletina zbog toga što se u njima brani mišljenje o zakonitosti rata protiv Indijanaca.

18. HANKE, Lewis – MILLARES CARLO, Agustín, *Cuerpo de documentos del siglo XVI sobre los derechos de España en las Indias y las Filipinas*, izd. Fondo de cultura economica, Mexico 1943 (pretiskano 1977), str. XIX–XXIII, 11–37, 323 i 334.

– Bio-bibliografski podaci o Paletinu, sažetak njegove doktrine o pravednom ratu protiv Indijanaca i transkripcija skraćene španjolske redakcije teksta *De iure belli*.

19. HANKE, Lewis, *La lucha por la justicia en la conquista de America*, Buenos Aires 1949, str. 517.

– Spominje se Muñozova redakcija Paletinove rasprave *De iure belli*.

20. JURIĆ, Frano, *Povijesno–opisni prikaz franjevačkog samostana u Dubrovačkoj Rijeci*, Zagreb 1916, str. 13.

– V. P., prevodioca *L'arte del navegar*, matematičara i autora izgubljenog globusa Jurić ubraja u franjevce. Netočno navodi da je V.P. umro oko 1560.

21. JUTRONIĆ, Andro, *Vinko Paletino iz Korčule kartograf XVI veka*, Glasnik srpskog geografskog društva, XXIX (1949) 2, str. 176–177 (ćirilicom).

– Podaci o V.P. prema članku Rodolfa Galla i prikazu Leopoldine Lucio.

22. KRASIĆ, Stjepan, *Regesti pisama generala dominikanskog reda poslanih u Hrvatsku 1392–1600* (II dio), Arhivski vjesnik, XXI–XXII (1978–1979), str. 256–276.

– Na V. P. se odnose brojevi 1456–1458 (str. 256), 1483 (259), 1494 (261), 1514 (263), 1561 (265), 1618 (273) i 1652 (276).

23. KRASIĆ, Stjepan, *Korčulanin Vinko Paletin (1508–1575/80). Neobičan životni put jednog znanstvenika*, u: *Kapi krvi, kapi mora*, izd. Globus, Zagreb 1979, str. 461–509.

– Trostruka podjela ove studije bez uobičajenog kritičkog aparata obuhvaća:

I. Znanstvene i tehničke pretpostavke velikih geografskih otkrića u XV. i XVI. stoljeću.

II. Odjeci otkrića Novog svijeta u našim krajevima i prvi hrvatski iseljenici u Americi.

III. Korčulanin Vinko Paletin (1508–1575/80). Život (1) i znanstveni rad (2).

U studiji S. K. istaknuto je da je Vinko Paletin „najstariji sin plemića Marka Paletina koji je osim njega imao još dva sina: Jakova i Antuna” (str. 478). Izgleda da mu je Marko zapravo brat, a Jakov i Antun sinovci. O ovom posljednjem V. P. piše 1564. španjolskom kralju Filipu II. i tajniku Vijeća za Indije Franciscu de Eraso (vidi *Prilozi za biografiju Vinka Paletina* na stranicama ovog broja CCP, prilozi IV i V).

Iz španjolskog izvornika kojim se S. K. služi ne bi se moglo zaključiti da je u vezi s procesom Carranze „Paletin... dao posebnu pismenu izjavu u kojoj uzima u obranu

optuženog nadbiskupa" (str. 489), jer pred inkvizicijskim sudom u Valladolidu ovaj nastupa kao svjedok optužbe (vidi *Prilozi*, br. I).

Isto tako u predgovoru talijanskom izdanju *L'arte del navegar* V. P. ne zahvaljuje mletačkom izdavaču Pedrezanu zbog toga što je ovaj bio toliko zauzet za samu stvar da „je o svom trošku tu knjigu poslao u Španjolsku" (str. 495), nego jer ju je *dobavio iz Španjolske* („Ha usato diligenza di far portare il detto libro di Spagna", izd. Venetia MDLIII, str. 4, nepaginirano).

24. LAS CASAS, Bartolomé de, *Kratko izvješće o uništenju Indijâ*, izd. Globus, Zagreb 1982, str. 5, 7, 15–16, 25, 27, 78, 96, 100–101, 115, 119, 142 i 165.

– Izdavači ukazuju na oprečnost Paletinovih i Las Casasovih stavova gledom na španjolska osvajanja u Americi.

25. LASOR A VAREA, Alfonso, vidi SAVONAROLA, Innocenzo Raffaele.

26. LEON PINELO, Antonio de, *Epitome de la Biblioteca oriental y occidental*, Madrid 1629, str. 66–67.

– Navode se Paletinovi spisi *Tratado del derecho y justicia de la guerra que tiennen los Reyes de España contra las naciones de la India occidental* (De iure belli etc.) i [*Tratado*] *de la institucion del buen gobierno*.

27. LUCIO, Leopoldina, *Fra Vincenzo Paletino da Curzola e la sua carta della Spagna*, Bolletino della Società geografica italiana, Serie VIII, II (1949) 1–2, str. 44–45.

– Prikaz Gallova članka.

28. MEDINA, Pedro de, *Arte del navegar*, Venetia (Venezia) 1554, 1555 i 1609.

– V. P. je gore navedeno djelo preveo na talijanski i napisao predgovor od četiri stranice (nepaginirane u izdanju iz 1554), u kome navodi razloge zbog kojih se prihvatio prevođenja i otkriva motive svog puta u Ameriku. Hrvatski prijevod Paletinovog predgovora vidi u: S. Krasić, *Korčulanin Vinko Paletin*, str. 493–496.

29. MILIN, A., *Vinko Paletin Korčulanin*, Veritas, XVIII (1979) 10, str. 18–19.

– Sažeti prikaz Krasićeve studije *Korčulanin Vinko Paletin* (vidi br. 22).

30. NORDENSKIÖLD, A. E., *Facsimile Atlas to the early History of Cartography with reproductions of the most important maps printed in the XV and XVI centuries*, Stockholm 1889, str. 125 i 130.

– Autor navodi Paletinovu kartu Španjolske (prema Orteliusu) ali ga netočno poistovjećuje sa španjolskim dominikancem Vincenteom de Asturia.

31. NOVOSEL, Krešo, *Kapi krvi, kapi mora*, izd. Globus, Biblioteka Hrvatski humanisti, Zagreb 1979, str. 17–18.

– Pomorac iz XVI. stoljeća V. P. prikazan je kao daleki prethodnik Toma Trankvila, glavnog junaka iz romana pod gornjim naslovom.

32. PEREZ FERNANDEZ, Isacio, *Inventario documentado de los escritos de Fray Bartolomé de Las Casas*, izd. Centro de estudios de los Dominicos del Caribe, Bayamon (Puerto Rico) 1981, str. 629.

– Autor navodi da su se među Las Casasovim papirima našli tekstovi njegovih protivnika, među ostalima i rasprava V. P.

33. ROZANOVIĆ (ROSANEO), Antun, *Ulluzalis sive Occhialinus, Algerii prorex, Corciram Melaenam terra, marique oppugnat nec expugnat. Relatio historica*. Mss. Korčula, Arhiv obitelji Kapor (29. 9. 1613), fol. 7r; Dubrovnik, Historijski arhiv, Fond obitelji Andrijić, fol. 12–13; hrv. prijevod: P. Franasović, Dubrovnik 1871, str. 11–12; Nadžupski ured, Korčula 1971, str. 9–10.

– Podaci o obitelji Paletin iz pera Vinkova prijatelja i rodaka Antuna Rozanovića.

34. ORTELIUS, Abraham, *Theatrum orbis terrarum*, Antwerpiae 1571, list 7.

– O Paletinovoj karti Španjolske. Na početku djela, pod naslovom *Catalogus Auctorum tabularum geographicarum*, piše da je *Vincentius Corsulensis* izdao spomenutu kartu u Mlecima „apud Mathaeum Paganum”.

35. SAVI, Ignazio, *Memorie antiche e moderne intorno alle pubbliche scuole in Vicenza*, Vicenza 1815, str. 68–69.

– Vijest da je V. P. više godina predavao matematiku na *Accademia olimpica* u Vicenzi i da je autor jednog globusa koji se s vremenom izgubio.

36. SAVONAROLA, Innocenzo Raffaele, *Universus terrarum orbis scriptorum calamo delineatus*, sv. I, Patavii 1713, str. 506.

– O Paletinovoj karti Španjolske koja je objavljena u Veneciji.

37. ŠANJEK, Franjo, *Dominikanci u našim krajevima*, Bogoslovska smotra, XXXVI (1966) 3–4, str. 723–724.

– V. P., autor rasprave *De iure belli* i karte Pirinejskog poluotoka (prema priopćenju A. Zaninovića OP).

38. ŠANJEK, Franjo, *Redovništvo u Hrvatskoj*, Za bolje svjedočenje Evandjelja, zbornik radova Prvog redovničkog tjedna (Zagreb, 4–6. 9. 1973), Zagreb 1974, str. 84.

– Nepažnjom je otisnuto da je V. P. autor djela *Brevísima relación de la destrucción de las Indias*, umjesto da je V. P. u svojoj raspravi [*De iure belli*] podvrgao kritici Las Casasovu knjigu *Brevísima relación* itd.

39. ŠANJEK, Franjo, *Las Casas—idejni začetnik deklaracije o ljudskim pravima*, Svesci—Communio, 28/1976, str. 96.

— U raspravi *De iure belli* V. P. napada Las Casasovu *Brevísima relación*.

40. ŠANJEK, Franjo, *Korčulanin Vinko Paletin istraživač Yucatana i teoretičar španjolske 'conquiste' u XVI stoljeću*, *Croatica christiana periodica*, II (1978) 2, str. 83–130 i 8 str. fotopriloga.*

— Život, znanstveni rad i stav V. P. u odnosu na španjolska osvajanja u Americi. Na str. 102–127 je Paletinov tekst *O pravu rata* (prev. I. Mihojević). Uz tekst je i karta s imenima koja dolaze u raspravi (str. 114), kronološki pregled događaja vezanih uz V. P. i osvajanje Amerike (str. 127–129) i 11 ilustracija.

41. ŠANJEK, Franjo, *Bartolomé de Las Casas. Brevísima relación de la destruccion de las Indias* (prikaz), *Croatica christiana periodica*, III (1979) 4, str. 128–129.

— Las Casasova *Brevísima relación* kao povod Paletinove rasprave *De iure belli*.

42. ŠANJEK, Franjo, *Prilozi za biografiju Vinka Paletina OP*, *Croatica christiana periodica*, VI(1982)9, str. 91–111.

— U dva pisma španjolskom kralju Filipu II. i tajniku Vijeća za Indije (15. 9. 1564) V. P. motivira svoje pisanje „naklonošću njegova veličanstva i čašću španjolskog naroda” (prilozi IV. i V). Tu je i Paletinova izjava o Carranzi pred inkvizicijskim sudom u Valladolidu, tri kraća dokumenta iz mletačkog državnog arhiva i izvadak iz Rozanovićevog prikaza *Obrane Korčule* iz 1571.

43. ŠANJEK, Franjo, *Tko je zapravo otkrio Ameriku?* *Croatica christiana periodica*, VI(1982)9, str. 168–174.

* U bilješkama 1 i 25 ovog članka odao sam priznanje zaslugama oca Antonina Zaninovića, OP, koji je prvi u nas istaknuo važnost djela Vinka Paletina. Poslužio sam se svom dokumentacijom (danom mi na raspolaganje), koju je on prikupio, i u svom sam članku naznačio referencije do kojih sam došao jedino zahvaljujući pok. ocu Zaninoviću.

Kasnije sam doznao da je otac Stjepan Krasić, OP, pomogao ocu Zaninoviću u redakciji njegovog materijala o Vinku Paletinu, pa ovom prigodom odajem priznanje njegovom radu. Isti je dobio kartu Španjolske, koja je reproducirana na kraju navedenog broja časopisa *Croatica christiana periodica*.

Otac Stjepan Krasić priprema kompletno izdanje latinske verzije rasprave *De iure belli* Vinka Paletina.

* * *

I notes 1 and 25 of this article, I recognized the merit of the work of Father Antonin Zaninović OP, who was the first to put into relief the importance of the work of Vinko Paletin. I have used all the documentation (put at my disposal) which he had assembled, and I have noted in my article those references which came solely from the late beloved Father Zaninović.

Subsequently, I became aware that Father Stjepan Krasić OP, helped Father Zaninović in the editing of his material concerning Vinko Paletin, and on this occasion I would like to pay tribute to his work. He himself had procured the map of Spain of Vinko Paletin, which was reproduced in the illustrations at the end of the aforementioned number of *Croatica christiana periodica*.

Father Stjepan Krasić is preparing the complete edition of the Latin version of the treatise *De iure belli* of Vinko Paletin.

— Paralela između najnovije teorije o otkriću Amerike (Ivan van Sertima, *Ils y étaient avant Christophe Colomb*, izd. Flammarion, Paris 1981) i Paletinovog mišljenja da su Feničani odnosno Kartažani prvi došli u Ameriku.

44. ŠPARAC, J., *Najstariji balkanski globusi*, Slobodna Dalmacija, 13. siječnja 1971, str. 4.

— Vijest o dva stara globusa iz franjevačkog samostana u Zadru, nekadašnjem vlasništvu franjevaca s Badije, za koje predaja tvrdi da ih je izradio V. P. Autor prikaza ističe da za ovu predaju nema sigurnih dokaza.

45. TELLECHEA IDIGORAS, José Ignacio, *Los prolegomenos jurídicos del proceso de Carranza. El clima religioso español en 1559*, Anthologica annua, 7/1959, str. 235.

— Podatak o Paletinovom svjedočenju protiv nadbiskupa Carranze pred inkvizicijskim sudom u Valladolidu.

46. TELLECHEA IDIGORAS, José Ignacio, *Fray Bartolomé Carranza (Proceso del arzobispo de Toledo Fray Bartolomé Carranza)*, izd. Real academia de la historia, sv. XIX/1, Madrid 1962, str. 142–144.

— Pod *Testificaciones de cargo contra Carranza* br. 16 objavljen je cjeloviti zapisnik Paletinovog svjedočenja i izjave pred inkvizicijskim sudom u Valladolidu protiv toledskog nadbiskupa Carranze.

47. TELLECHEA IDIGORAS, José Ignacio, *El arzobispo Carranza y su tiempo*, sv. I, Madrid 1968, str. 155 i 248; sv. II, Madrid 1968, str. 29–30.

— V. P. svjedoči protiv Carranze u Valladolidu.

48. TERNAUX COMPANS, Henri – DUVIOLS, Pierre, *Francisco Jerez. Relation véridique de la conquête du Pérou et de la province de Cuzco nommée Nouvelle-Castille (Seville 1547)*, izd. Editions A. M. Metaillé, Paris 1982, str. 134.

— Prevodilac Pierre Duviols objavljuje Paletinov opis osvajanja Perua prema izdanju Hankea i Millaresa (Cuerpo de documentos, str. 26–27; hrv. pr. u CCP/2, str. 117–118 odnosno u: *Kapi krvi, kapi mora*, str. 446–447). Uz Paletinovo ime na kraju teksta prevodilac pogrešno dodaje da je ovaj bio franjevac (OFM).

49. TESTAS, Guy – TESTAS, Jean, *Inkvizicija*, izd. Kršćanska sadašnjost, Priručna enciklopedija vjere 3, Zagreb 1982, str. 147–148.

— Bilješka o Paletinovom svjedočenju na procesu protiv Carranze.

50. VAVASSORE, Giovanni Andrea, *Opera nova universal intitulata*, Venetia 1532.

— Objavljena karta za koju L. Bagrow pretpostavlja da je djelo V. P.

51. VELJIĆ, A., *Misionari istraživači*, Studio, 929/1982, str. 67.

— Uz TV emisiju o V. P. misionaru i istraživaču.

52. ZANINOVIĆ, Antonin – K[UNIČIĆ], J[ordan], *Fra Vicko Paletin – glasoviti dominikanac iz prošlosti*, Zbornik sv. Tome Akvinskoga, Zagreb 1974, str. 195–199.

– Uz poznata Paletinova djela (kartu Španjolske, *De iure belli* i prijevod *L'arte del navegar*) spominje se i danas izgubljena rasprava o Yucatanu. U članku se analiziraju Paletinove povijesno-idejne zasluge i njegov odnos prema Las Casasu.

53. ZAVALA, Silvio, *La encomienda indiana*, Mexico 1973, str. 179.

– Autor navodi Paletinov rad prema Albornozu (vidi br. 1).

RÉSUMÉ

A deux reprises, en 1979 puis de nouveau en 1982, la seconde chaîne de la télévision de Zagreb, dans la série „Vrela” (Sources), nous a présenté Vinko Paletin, dominicain de l'île de Korčula, humaniste croate et missionnaire–explorateur du Nouveau Monde. Le nom de ce navigateur, soldat, traducteur et écrivain du XVIe siècle a également inspiré le roman „Kapi krvi, kapi mora” (Gouttes de sang, gouttes de mer) de Krešo Novosel (éd. Globus, Zagreb 1979).

L'abrégé de son „Tratado del derecho y justicia de la guerra que tiennen los Reyes de España contra las naciones de India occidental” a été imprimé à deux reprises en moins d'un an (la traduction de I. Mihojević a été publiée dans la revue „Croatica christiana periodica”, tome II, Zagreb 1978, numéro 2, p. 102–127, et la version de K. Budor dans l'appendice du roman „Kapi krvi, kapi mora”, p. 429–459).

Bien que Vinko Paletin soit connu par les géographes, les hispanologues et les lascasistes en grande partie grâce aux recherches d'Arnolfo Bakotich, Lewis Hanke, Marcel Bataillon, Rodolfo Gallo, José Ignacio Tellechea–Idigoras et d'autres encore, on ne s'intéressa vraiment à lui dans son propre pays que vers la fin de la seconde guerre mondiale.

Les références d'Andro Jutronić aux articles de Rodolfo Gallo (1947) et de Leopoldina Lucio (1949) incitèrent le Père Antonin Zaninović OP à entreprendre des recherches approfondies sur la vie et l'oeuvre de Vinko Paletin.

En ce moment Francesca Cantù, hispanologue renommée, professeur à l'université de Rome, prépare une édition critique du traité „De iure belli adversus infideles Indiae occidentalis” (Tratado del derecho y justicia etc.) d'après un manuscrit récemment découvert à la Real Academia de la Historia de Madrid.